

پشت پرده روابط مهاجرتی در جهان

چه کسی نیروی کار ماهر را فریب می‌دهد؟

گزارش

با نگاهی به قوانین، سیاست‌ها و رویه‌های جدید مهاجرت در کشورهای صنعتی، می‌توان تغییرات مهمی را مشاهده کرد. چنین تغییراتی صاحبان کسب و کار و بنگاه‌های تولیدی – و حتی به صورت خاص سیستم‌های سلامت کشورها – را برای جذب نیروی کار ماهر از خارج از مرزهای ملی متعطف می‌کنند، اما این مسأله به چه معناست؟ آیا انعطاف‌پذیری مهاجرت نیروی کار امر مثبتی است یا مشکل‌آفرین؟ برای پاسخ به این سؤال مهم به بررسی یک مورد از این تغییر قوانین می‌پردازیم. نمونه‌ای که در مقاله بررسی می‌شود، روابط مهاجرتی میان انگلیس و هند است که به تازگی برقرار شده و می‌توان در آن برخی تغییرات مثبت (به نفع کارفرمایان) را مشاهده کرد. البته مثبت یا منفی بودن این تغییرات بستگی به این موضوع دارد که در کدام طرف مرز ایستاده باشید.

شاید پاراگراف فوق و به‌ویژه جمله آخر فضای مسأله مهاجرت نیروی کار متخصص را تا حدودی مبهم کند. برای ابهام‌زدایی از اینکه به نظر کدام طرف مرز این تغییرات مثبت و برای کدام طرف منفی است، بیایید نگاهی به قوانین جدید مهاجرتی میان انگلیس و هند بیندازیم. این تغییرات در قوانین شامل باز گذاشتن دست کارفرمایان برای جذب مهاجران در طیف گسترده‌تری از نقش‌ها و مشاغل است. دلیل این امکان جدید کارفرمایان، پایین آمدن سطح مهارت نیروی کار در انگلیس و الزامات پرداخت حداقل حقوق بالا به شهروندان انگلیسی است. همچنین افزایش توان کارفرما برای استخدام نامحدود نیروی کار، امکانات بیشتر و به صرفه‌تری را در اختیار آنها قرار می‌دهد. یک کارفرما می‌تواند حداقل برای چند سال ابتدایی ورود یک مهاجر، کارمندی با حقوق پایین‌تر نسبت به خود شهروندان انگلیسی در اختیار داشته باشد که از نظر تخصصی نیز بر انگلیسی‌ها برتری دارد. این امر در نهایت به معنای سود بیشتر برای کسب و کار است. کسب و کارهای در حال رشد که با سرعتی دیوانه‌وار در حال رقابت با یکدیگر هستند توان استفاده از این تغییرات قوانین را پیدای می‌کنند. معادله ساده است: کارمندان را از تر با تخصص بالا، برابر است با سود بیشتر و برتری در رقابت با هم‌تایان خارجی. اما قبل از ادامه بحث باید از خود بپرسیم که با باز گذاشتن مرزها برای مهاجرت نیروی کار، آیا انگلیسی‌ها بیشتر به هند مهاجرت خواهند کرد یا هندی‌ها به انگلیس؟ با توجه به کمبود نیروی آموزش دیده و سطح درآمدها، ارزش پول ملی و ارزش‌های فرهنگی مسلط، پاسخ بسیار روشن است. باز گذاشتن مرزها برای مهاجرت به معنای مهاجرت آسیایی‌های بیشتری به اروپا است؛ نه بالعکس.

یک مثال مشخص

روابط مهاجرتی انگلیس و هند که بر اساس محدودیت قوانین اشتغال پس از تحصیل (Post Study Work) در سال ۲۰۱۲ به ضرر ورود کارگران مهاجر شکل گرفته بود، اکنون تغییر کرده و امکان اشتغال پس از تحصیل برای خارجی‌ها فراهم شده است. انگلیس و هند در ماه می سال ۲۰۲۱ با هدف ایجاد یک تغییر مهم در روابط دو جانبه خود، قرارداد مشارکت جدید و بی‌سابقه‌ای را برای مهاجرت اتباع دو کشور امضا کردند. این قرارداد یک برنامه تبادل حرفه‌ای و فرهنگی است که به روشی مشابه طرح‌های تبادل دانشجویان یا جوانان دو کشور عمل می‌کند. بدین ترتیب هند نخستین کشوری است که اتباعش برای ورود به خاک انگلیس ملزم به دریافت ویزا هستند اما چنین قرارداد مبادله مهاجرتی با انگلیس امضا کرده است.

در درجه اول این قرارداد به جوانان ۱۸ تا ۳۰ ساله اجازه می‌دهد تا حداکثر به مدت دو سال در کشور یکدیگر زندگی و کار کنند. اما مسأله جریان یک‌طرفه مهاجرت از یک کشور به کشور دیگر است. در واقع بسیار بعید به نظر می‌رسد که انگلیسی‌ها در تعداد بالا برای تحصیل یا کار به هند سفر کنند یا پس از پایان تحصیل خود در هند اقامت گزینند. بر اساس آمار، در سال گذشته بیش از ۹۸ هزار دانشجوی هندی برای تحصیل به انگلیس آمدند که این میزان حدوداً

۹۰ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشت. علاوه بر این، سیاست جدید انگلیس در باره فارغ‌التحصیلان به آنها این اجازه را می‌دهد که پس از تحصیل، ۲ تا ۳ سال در انگلیس باقی بمانند و به جست‌وجوی شغل بپردازند. سیاست‌هایی که در ژوئیه سال ۲۰۲۱ به صورت عملی به اجرا درآمده، مسیر جدیدی را برای جوانان با استعداد هندی با هدف ایجاد شغل و کسب تجربه کاری در انگلیس ممکن ساخته که نتیجه آن رونق اقتصادی انگلیس خواهد بود. جوانانی که به دلایل ذکر شده در بالا به کشور خود بازخواهند گشت. همچنین با این قرارداد جهش اقتصادی انگلیس محتمل است؛ زیرا هند در حال حاضر نه با اتحادیه اروپا و نه با ایالات متحده قراردادهای تجاری دو جانبه‌ای ندارد و به صورت انحصاری نیروی کار انگلیس را تأمین می‌کند. در رقابت برای جذب دانشجویان با استعداد و پر تلاش هندی، این انگلیس بود که از سایر رقبای مهم، یعنی کانادا و آمریکا عقب مانده بود، اما آخرین آمار مهاجرت به انگلیس که در ماه اخیر منتشر شده نشان می‌دهد که نزدیک به ۱۱۸ هزار دانشجوی هندی از ژوئن ۲۰۲۱ تا ژوئن ۲۰۲۲ برای ورود به انگلیس ویزای تحصیلی دریافت کرده‌اند؛ افزایشی ۸۹ درصدی نسبت به سال قبل.

خطر خالی ماندن مشاغل و راه حل آن

انگلیس از زمان خروج اتحادیه اروپا برای پر کردن مشاغل خالی خود در صنایع مختلف دچار مشکل شده است. خروج از اتحادیه اروپا جابه‌جایی آزاد نیروی کار را مختل کرده و قوانین سختگیرانه داخلی مانند دیواری در جذب نیروی کار ماهر عمل می‌کردند. به لطف سیستم جدید

مهاجرتی مبتنی بر امتیازبندی که بر اساس مهارت کاری، مدارک تحصیلی، میزان تسلط به زبان انگلیسی و مقدار حقوق درخواستی تأکید دارد، دسترسی به نیروی کار ماهر ارزان برای انگلیس ممکن شده است. نیروی کاری که عضویت در اتحادیه اروپا انگلیس را از آن محروم می‌کرد. اکنون بیش از هر زمان دیگری در دهه‌های اخیر هندی‌ها برای کار به انگلیس نقل مکان می‌کنند؛ شهروندان هندی چندین سال است که بزرگ‌ترین گروه مهاجران خارج از اتحادیه اروپا به انگلیس را تشکیل می‌دهند. به نظر می‌رسد حتی همه‌گیری کرونا نیز دانشجویان هندی را از پیگیری خواسته خود برای تحصیل در خارج از کشور منصرف نکرده است. بین سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰، حدود ۴۸ درصد بیشتر هندی‌ها ویزای دانشجویی درجه ۴ به انگلیس را دریافت کردند، در حالی که در همین بازه زمانی صدور ویزای تحصیلی به اتباع چینی (بزرگ‌ترین جمعیت دانشجویی بین‌المللی در انگلیس) ۵۶ درصد کاهش یافت. در سال ۲۰۲۱ قریب به ۹ هزار و ۹۳۰ هندی متقاضی ورود به دانشگاه‌های انگلیسی بودند که از ۷ هزار و ۶۴۰ نفر متقاضی در سال قبل حدوداً ۳۰ درصد رشد داشت. اکنون گزینه‌های بیشتری برای دانشجویان و مهاجران هندی در مقایسه با دهه گذشته وجود دارد.

مراقبت‌های بهداشتی و فناوری اطلاعات

به‌رغم شیوع بیماری کرونا در جهان، در سال ۲۰۲۰، مهاجران هندی بیشتر از هر ملت دیگری موفق به دریافت ویزای مهارت کاری با حمایت‌های مالی شده‌اند و به طور معمول، مهاجران اخیر هندی شغل‌های مهم و

حمید رضاعلی‌نیا

روزنامه‌نگار

در رقابت برای جذب دانشجویان با استعداد و پر تلاش هندی، این انگلیس بود که از سایر رقبای مهم، یعنی کانادا و آمریکا عقب مانده بود، اما آخرین آمار مهاجرت به انگلیس که در ماه اخیر منتشر شده نشان می‌دهد که نزدیک به ۱۱۸ هزار دانشجوی هندی از ژوئن ۲۰۲۱ تا ژوئن ۲۰۲۲ برای ورود به انگلیس ویزای تحصیلی گرفته‌اند؛ افزایشی ۸۹ درصدی نسبت به سال قبل.

عراق چند میلیون نفر بیکار دارد؟

فدراسیون اتحادیه‌های تجاری عراق اعلام کرد به‌رغم درخواست‌ها از دولت و مقامات مربوطه برای اقدام در راستای ایجاد اشتغال، تعداد افراد بیکار در عراق از ۶ میلیون نفر عبور کرده است. موضوع بیکاری هم‌اکنون یکی از اصلی‌ترین مشکلات در این کشور است که طی سال‌های گذشته تشدید شده و اکثر بیکاران را فارغ‌التحصیلان دانشگاه و افراد با تحصیلات بالاتر تشکیل می‌دهند. در شرایط کنونی با وجود قول‌ها و وعده‌های داده شده از سوی دولت قبلی در راستای حل این مشکل از طریق ایجاد فرصت‌های شغلی و استخدام‌های دولتی، نرخ بیکاری در این کشور پایین نیامده است. ستار دانبوس باراک، دبیر فدراسیون اتحادیه‌های تجاری عراق تأکید کرد: «در عین حال ۶ میلیون نفر نیروی شاغل در عراق وجود دارد که ۶۵۰ هزار نفر آنها در اداره تأمین اجتماعی ثبت‌نام کردند و حداقل حقوق این افراد ۳۵۰ هزار دینار یا ۲۳۷.۶ دلار در ماه است.» طی ۵۱ سال گذشته قوانین تأمین اجتماعی در عراق تغییری نکرده و تنها ۱۰ درصد از کارمندان در بخش خصوصی این کشور در اداره تأمین اجتماعی عراق ثبت‌نام کرده‌اند.

پایگاه جامع داده زنان شاغل اردنی

بنا به اعلام سازمان جهانی کار، اخیراً یک پلتفرم ملی دیجیتال جدید در کشور اردن راه‌اندازی شده که قصد دارد با ایجاد یک پایگاه جامع داده از زنان واجد شرایط برای تصدی پست‌های رده بالا و هیئت‌مدیره شرکت‌های خصوصی باعث افزایش حضور آنها در نقش‌های تصمیم‌گیری بخش خصوصی شود. انجمن بانک‌ها در اردن (ABJ) با مشارکت (ILO) و صندوق سرمایه‌گذاری (Amam)، یک پلتفرم ملی دیجیتال را ایجاد کرده که به دنبال نمایندگی بیشتر زنان در موقعیت‌های تصمیم‌گیری بخش خصوصی در این کشور است. باسم السالم، رییس (ABJ)، توضیح داد که به دنبال افزایش تنوع و تعادل جنسیتی در بخش خصوصی اردن، این پلتفرم زنان واجد شرایط را با هیئت‌مدیره و مدیریت ارشد شرکت‌ها برای پر کردن پست‌های اجرایی رده بالا مرتبط می‌کند. با وجود پیشرفت‌های اردن در برخی از شاخص‌های توانمندسازی زنان در سال‌های اخیر، بر اساس ارقام منتشر شده توسط اداره آمار این کشور، مشارکت زنان در نیروی کار در حدود ۱۵ درصد است که این رقم برای مردان به حدود ۵۵ درصد می‌رسد.

کاهش فرصت‌های شغلی در آمریکا

اداره آمار کار ایالات متحده در گزارشی اعلام کرد که فرصت‌های شغلی در آمریکا در ماه اوت به ۱۰.۱ میلیون کاهش یافته است. این رقم نسبت به ماه گذشته ۱۰.۱ میلیون کاهش را نشان می‌دهد. نرخ فرصت‌های شغلی نیز به صورت ماهانه به ۶.۲ درصد کاهش یافت. نظرسنجی فرصت‌های شغلی و گردش کار (JOLTS) نشان داد که تعداد استخدام‌ها همچنین نرخ استخدام‌ها تقریباً بدون تغییر به ترتیب ۶.۳ میلیون و ۴.۱ درصد است. تعداد و نرخ کل فراغت از کار در ماه اوت تغییر چندانی نداشت و به ترتیب ۶.۰ میلیون و ۳.۹ درصد بود.

آسیا و اقیانوسیه در حال حاضر ۶۰ درصد از تلفات جهانی و ۴۰ درصد از ضررهای اقتصادی ناشی از بلایای طبیعی و از جمله سیل و خشکسالی را تحمل می‌شود

بزرگ منطقه‌ای، فائو چهار حوزه اولویتی را ترسیم کرده است: ۱- حمایت فوری از اقشار آسیب‌پذیر از طریق سیستم‌های حمایت اجتماعی؛ به‌ویژه در مناطق روستایی و در میان گروه‌های آسیب‌پذیر ۲- تقویت تولیدات کشاورزی از طریق دسترسی مقرون به‌صرفه به بذر و کود، سرمایه در گردش، کمک‌های فنی و ارتباط با بازارها ۳- تسهیل تجارت محصولات و نهاده‌های کشاورزی برای جلوگیری از اختلالات بیشتر در تولید مواد غذایی ۴- سرمایه‌گذاری در کشاورزی مقاوم در برابر آب‌وهوا برای مقابله و معکوس کردن اثرات بحران آب‌وهوا.

ناشی از بلایای طبیعی از جمله سیل و خشکسالی را متحمل می‌شود. گزارش‌های متعدد فائو نشان می‌دهد وضعیت امنیت غذایی، مبارزه با گرستگی و سوء تغذیه در این منطقه کاملاً شکست خورده است. در سال ۲۰۲۱، بیش از ۴۰۰ میلیون نفر در آسیا-اقیانوسیه دچار سوء تغذیه بودند که بیشتر آنها در جنوب آسیا هستند و ۴۰ درصد از کل ساکنان به یک رژیم غذایی سالم در روز دسترسی ندارند. بیش از ۸۰ درصد از خرده‌مالکان و کشاورزان خانوادگی جهان در زمین‌های منطقه آسیا-اقیانوسیه زندگی می‌کنند و کاهش در برداشت محصول نهایی به معنای افزایش فقر در بین تمام این خانواده‌ها خواهد بود. برای برون‌رفت از این معضل

سازمان ملل، آسیا و اقیانوسیه در سال ۲۰۲۲ به قدری از مسیر تعیین شده خارج شده که برای دستیابی به تمام ۱۷ هدف توسعه پایدار – تا تأخیری ۳۵ ساله – تا سال ۲۰۶۵ نیاز دارند. افزایش قیمت مواد غذایی، سیل، خشکسالی، کمبود آب، افزایش بلایای مرتبط با آب‌وهوا، همه‌گیری جهانی کرونا و درگیری‌ها، ناامنی غذایی در سراسر منطقه را به همراه داشته است. این چالش‌ها مستقیماً بر آسیب‌پذیرترین افراد، از جمله کشاورزان خرده‌مالک که برای امرار معاش خود به زمین وابسته هستند و میلیون‌ها فقیر شهری در این کشورها تأثیر می‌گذارد. آسیا و اقیانوسیه در حال حاضر ۶۰ درصد از تلفات جهانی و ۴۰ درصد از ضررهای اقتصادی

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) از کشورهای آسیا-اقیانوسیه خواست تا به سرعت سیستم‌های کشاورزی خود را تغییر دهند؛ زیرا نه تنها امیدها برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار تا سال ۲۰۳۰ کمرنگ شده، بلکه کشورهای این منطقه سیر نزولی را پیش گرفته‌اند. این سازمان از دولت‌ها، بخش خصوصی و سایر ذی‌نفعان خواست تا به طور گسترده تغییر سیستم‌های کشاورزی را به دلیل بدتر شدن سوء تغذیه و تخریب محیط‌زیست در پرجمعیت‌ترین منطقه جهان، در دستور کار قرار دهند. بر اساس گزارش پیشرفت اهداف توسعه پایدار

گزارش

درخواست فائو از کشورهای آسیا و اقیانوسیه برای کاهش گرستگی

لطفاً سیستم‌های کشاورزی را تغییر دهید!